

**UDSKRIFT AF DOMBOG
FOR
GRØNLANDS LANDSRET**

D O M

afsagt af Grønlands Landsret den 25. juli 2024 i ankesag

Sagl.nr. K 135/24

Anklagemyndigheden

mod

T

Født den [...] 1974

Autoriserede cand.jur. Thomas Wiemann

Sermersooq Kredsret afsagde dom i 1. instans den 25. april 2024 (kredsrettens sagl.nr. KS-SER-1165/2022).

Påstande

Anklagemyndigheden har anket dommen med påstand om, at domskonklusionen affattes overensstemmelse med den i anklageskriftet nedlagte påstand:

T idømmes dom til behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf. Samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandelende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse i hospital.

Under udskrivning skal gælde følgende vilkår:

Vilkår om at undergive sig lægeligt godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af narkotika eller lignende stoffer.

Der nedlægges påstand om, at der ikke fastsættes en længste tid.

T har taget bekræftende til genmæle overfor den nedlagte påstand.

Doms mænd

Sagen har været behandlet med domsmænd.

Supplerende oplysninger fra anklagemyndigheden

Anklagemyndighedens repræsentant har under landsrettens behandling af ankesagen oplyst bl.a., at anklagemyndigheden har et tæt samarbejde med Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk, afdeling A1, som er en åben Psykiatrisk Afdeling, om fuldbyrdelse af grønlandske foranstaltningsdomme. Ledende overlæge X har overfor anklagemyndigheden mere generelt oplyst, at en domskonklusion - med en ordlyd som domskonklusionen i kredsrettens dom i nærværende sag - kan give anledning til tvivl, når dommen skal fuldbyrdes, da sundhedsmyndighederne kan få den opfattelse, at behandlingen skal indledes med en indlæggelse af domfældte, og at overlægen på Dronning Ingrid's Hospital skal ind over. Den omtalte domskonklusion kan også give problemer f.eks. i forhold til domfældte, som ikke bor i Nuuk, men på kysten, og hvor der kan blive tale om f.eks. en kortvarig indlæggelse på et hospital på kysten i henhold til dommen. Dronning Ingrid's Hospital har udtalt sig mere konkret herom i en kæresag, som blev behandlet af Grønlands Landsret den 8. juli 2024 (K 099/2024).

I nærværende sag har anklagemyndigheden i anklageskriftet nedlagt påstand om en behandlingsdom og har klart formuleret ordlyden af den nedlagte påstand. Påstanden er affattet svarende til domstype G-1, som fremgår af Rigsadvokatens Meddelelse fra oktober 2023 om behandling af psykisk afvigende kriminelle, som indeholder et katalog over de forskellige påstande, som nedlægges i grønlandske foranstaltningssager. Det er vigtigt for alle aktører i kriminalsager, herunder Sundhedsvæsenet, som skal fuldbyrde dommene, har nogle faste og ensartede domskonklusioner at arbejde med, hvilket gerne skulle forhindre, at der opstår tvivl.

Anklagemyndigheden oplyste videre, at de domstyper, som er oplyst i kataloget i Rigsadvokatens Meddelelse fra 2023 er resultatet af den løbende modernisering af domskonklusioner, som er sket gennem årene, startende helt tilbage fra Landsdommerens cirkulære af 15. december 1993 og frem til i dag, hvor der undervejs er sket udfasning af en række domskonklusioner, ligesom andre domskonklusioner løbende er blevet præciseret.

Supplerende oplysninger

Landsretten har den 8. juli 2024 afsagt beslutning (nr. K 099/2024) i en anden foranstaltningssag, som angik spørgsmålet om, hvorvidt en behandlingsdom afsagt i 2013 fortsat skulle opretholdes. Landsretten nåede frem til, at behandlingsdommen skulle opretholdes. Under kæremålets behandling skete der – i overensstemmelse med anklagemyndighedens og forsvarerens samstemmende påstande - præcisering af domskonklusionen i dommen fra 2013, således at den blev affattet i overensstemmelse med ordlyden af domskonklusion, type G1, i Rigsadvokatens Meddelelse om behandling af psykisk afvigende kriminelle i Grønland, som blev

udsendt den 13. oktober 2023. Det er stadig versionen fra den 13. oktober 2023, som er den gældende.

Landsretten har den 25. juli 2024 – udover nærværende sag – tillige behandlet to yderligere ankesager nr. K 133/2024 og nr. K 134/2024, som ligeledes angik spørgsmålet om præcisering af en domskonklusion i en behandlingsdom.

Landsrettens begrundelse og resultat

Anklagemyndigheden har anket kredsrettens dom alene med henblik på at få ændret kredsrettens domskonklusion, således at domskonklusionen får en ordlyd, som svarer til påstanden i anklagemyndighedens anklageskrift af 26. januar 2024.

Herom bemærker landsretten:

Det er sundhedsmyndighederne i Grønland, som står for fuldbyrdelsen af foranstaltningsdomme overfor psykisk syge, jf. kriminallovens § 240, og domme til behandling sendes til Psykiatrisk Afdeling A1 på Dronning Ingrid's Hospital, hvis der er tale om en dom, der alene giver mulighed for behandling – med eller uden indlæggelse – i Grønland.

Domskonklusionerne i foranstaltningsdomme har efter det for landsretten oplyste betydning for sundhedsmyndighedernes fuldbyrdelse af dommen, jf. anklagemyndighedens oplysninger.

Det fremgår af kredsrettens doms præmisser, at kredsretten tog anklagemyndighedens påstand om idømmelse af en behandlingsdom til følge. Alligevel er domskonklusionen i kredsrettens dom ikke udformet i overensstemmelse med den anklagemyndighedens påstand.

Når kredsretten, som det er sket i nærværende sag, tager anklagemyndighedens påstand til følge, bør domskonklusionen affattes i overensstemmelse med den påstand, som den er nedlagt i anklageskriftet. Herefter, og idet der mellem anklagemyndigheden og domfældte enighed om, at domskonklusionen skal affattes i overensstemmelse med påstanden i anklageskriftet, tages anklagemyndighedens påstand til følge.

Kredsrettens dom stadfæstes derfor med den ændring, som fremgår nedenfor.

THI KENDES F O R R E T:

Kredsrettens dom stadfæstes med følgende ændring:

T idømmes dom til behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf. Samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om indlæggelse eller genindlæggelse i hospital.

Under udskrivning skal gælde følgende vilkår:

Vilkår om at undergive sig lægeligt godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af narkotika eller lignende stoffer.

Der fastsættes ingen længste tid for foranstaltningen.

Statskassen betaler sagens omkostninger.

Jette Christiansen

D O M

afsagt af Sermersooq Kredsret den 25. april 2024

Rettens nr. 1165/2022

Politiets nr. RA-2021-1300205-1

Anklagemyndigheden

mod

T

cpr-nummer [...] 1974

Der har medvirket domsmænd ved behandlingen af denne sag.

Anklageskrift er modtaget den 26. januar 2024.

T er tiltalt for overtrædelse af:

Forhold 1

Kriminallovens § 98 - trusler

Ved den 19. juni 2021 kl. 23.09 at have fremsendt én e-mail til Grønlands Politis ledelsessekretariats funktionspostkasse med teksten "Hvis du bare en enkelt gang har blandet dig forbulede nazist X2 så vil jeg gå efter din familie brug bare mine e-mail's til forsvar til din egen fornøjelse din bedstemor var sgu en luder hvordan kom du frem til verden? din fucking mide bøsse danske nuummioq ", hvilket var egnet til at fremkalde frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd.

Forhold 2

Kriminallovens § 98 - trusler

Ved den 21. juni 2021 kl. 23.35 at have fremsendt én e-mail til Grønlands Politis ledelsessekretariats funktionspostkasse med teksten "Den person som jeg ellers beskyttede X3 [...] illussat dræber jeg hende sgu og X4 din ussles fucking mide X9 til helvede med X5 drabs år 1984 [...] Sydgrønland behold dine skide korrupte KGH PENGE Luder." hvilket var egnet til at fremkalde frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd.

Forhold 3

Kriminallovens § 98 - trusler

Ved den 21. juni 2021 kl. 03.17 at have fremsendt én e-mail til Grønlands Politis ledelsessekretariats funktionspostkasse med teksten "Du blander dig sgu i noget som aldrig bliver værdigt for dig forbulede X2 jeg dræber dig sgu bare fordi du bor i sgu mide Nuuk føler du dig sgu som en Tore konge du ejer måske sgu alt styrer alting hvem gider sgu høre på dit mide bøsse stemme i radio og tv i skide Nuuk hvem er sgu din højre korrupte makker X4 du stoler sgu kun på din skærm løslad X6 og behold kgh pengene sammen med X7 ", hvilket var egnet til at fremkalde frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd.

Påstande

Der nedlægges påstand om dom til behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, samt under udskrivning tillige under tilsyn af Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlægge i hospital, uden længste tid.

Under udskrivning skal gælde følgende vilkår:

- Vilkår om at undergive sig lægelig godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af narkotika eller lignende stoffer.

T har nægtet sig skyldig i forhold 1, 2 og 3.

T har fremsat påstand om frifindelse, subsidiært med længste tid.

Sagens oplysninger

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaringer af T.

Dokumenter

Det fremgår i retspsykiatrisk udtalelse af den 30. juli 2023

Konklusion med anbefaling

Sindssygdom på gerningstidspunkterne

I over 10 år har patienten fremvist en psykotisk tilstand med hallucinationer og vrangforestillinger. Det har medført så omfattende lidelser og funktionsnedsættelser, at det er tale om en sindssygdom.

Denne sindssygdom forelå også på gerningstidspunkterne; gerningerne fremstår afvigende og usammenhængende og bærer et psykotisk præg.

Således tilhører patienten den personkreds som omtales i den grønlandske kriminallovs § 156, stk. 1.

Mest formålstjenlig foranstaltning for at forebygge nye lovovertrædelser

Som nys nævnt fremstår gerningerne psykotisk betingede, altså er patientens psykosesygdom en væsentlig risikofaktor for ny kriminalitet. Deraf følger, at antipsykotisk medicinering er et afgørende tiltag for at reducere risikoen for ny kriminalitet, og gerningerne fandt jo også sted i forbindelse med medicinsvigt. Lige nu er patienten rigtignok ikke afvisende overfor denne medicinering, men han forstår ikke formålet og han glemmer den somme tider.

Følgeligt anbefales en foranstaltning der kan sikre den nødvendige medicinering.

Patienten fremstår ikke kriminelt identificeret, og i historikken synes der ikke være noget mere omfattende aggressivitet. Endvidere er der en plan for fortsat medicinering og opfølgning.

Af den grund vurderes fornødne tiltag kunne tilbydes i Grønland uden at sikkerheden risikeres.

Som mest formålstjenlig foranstaltning for at forebygge nye lovovertrædelser anbefales derfor behandling på grønlandsk psykiatrisk hospital eller under tilsyn deraf, samt under udskriving tillige under Kriminalforsorgen, der i samråd med den behandlende læge skal være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlæggelse i hospital.

Vilkår

Omend med måde, ryger patienten hash. Hashrygning kan forværre patientens psykosesyge — som jo er en risikofaktor for ny kriminalitet. Derfor anbefales et vilkår om, at patienten i tilsynstiden skal underkaste sig lægeligt godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af rusmidler efter Kriminalforsorgens nærmere bestemmelse, om nødvendigt i særlig institution eller hospital i Grønland.

Ellers overlader jeg til Kriminalforsorgen at vurdere om der er grund til at anbefale yderligere vilkår.

Personlige oplysninger

T har om sine personlige forhold forklaret, at han tager medicin, men glemmer det nogen gange, er glemsom for tiden. Går til fysioterapi, fordi han skal vurderes om han fortsat skal modtage penge. Fordi han har svært ved at arbejde. Har det ikke bedre i dag. Drikker ikke så tit, ryger hash engang imellem. Har været i behandling.

Sagsbehandlingstid

Gerningstidspunktet er dateret til 19. juni 2021 og 21. juni 2021. Sagen er modtaget i Sermer-soo kredsret den 26. januar 2023.

Rettens begrundelse og afgørelse

Om skyldsspørgsmålet

Tiltalte har nægtet sig skyldig, men har i sin forklaring erkendt at have sendt det pågældende mails i forhold 1, 2 og 3, fordi han ikke fik svar om sine forespørgsler angående hans afdøde mor.

At han i sin facebookprofil havde et billede af X2.

At tiltalte havde haft forsæt til at true det pågældende personer idet han skrev ordene, hentede emojis og sendte dem afsted, ved brug af ord, som "så vil jeg gå efter din familie" og "dræber jeg sgu" samt "jeg dræber dig sgu". Hvilken retten finder opfylder truslerne omfattet i kriminallovens § 98.

Retten finder derfor skyldig i trusler i overensstemmelse med anklageskriftet i forhold 1, ved den 19. juni 2021 kl. 23.09 at have fremsendt én e-mail til Grønlands Politis ledelsessekretariats funktionspostkasse med teksten "Hvis du bare en enkelt gang har blandet dig forbulede nazist X2 så vil jeg gå efter din familie brug bare mine e-mails til forsvar til din egen fornøjelse din bedstemor var sgu en luder hvordan kom du frem til verden ? din fucking mide bøsse danske Nuummioq ", hvilket var egnet til at fremkalde frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd.

Og

Ved den 21. juni 2021 kl. 23.35 at have fremsendt én e-mail til Grønlands Politis ledelsessekretariats funktionspostkasse med teksten "Den person som jeg eller's beskyttede X3 [...] Ilulissat dræber jeg hende sgu og X4 din ussles fucking mide X9 til helvede med X5 dræbsår 1984 [...] Sydgrønland behold dine skide korrupte KGH PENGE Luder." hvilket var egnet til at fremkalde frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd.

Samt

Ved den 21. juni 2021 kl. 03.17 at have fremsendt én e-mail til Grønlands Politis ledelsessekretariats funktionspostkasse med teksten "Du blander dig sgu i noget som aldrig bliver værdigt for dig forbulede X2 jeg dræber dig sgu bare fordi du bor i sgu mide Nuuk føler du dig sgu som en Tore konge du ejer måske sgu alt styrer alting hvem gider sgu høre på dit mide bøsse stemme i radio og tv i skide Nuuk hvem er sgu din højre korrupte makker X4 du stoler sgu kun på din skærm løslad X6 og behold kgh pengene sammen med X7 ", hvilket var egnet til at fremkalde frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd.

Om foranstaltningen

I denne sag finder retten, at der ved valget af foranstaltning navnlig skal lægges vægt på, at tiltalte er omfattet af kriminallovens § 156 stk. 1, hvorfor han ikke kan foranstaltes med en almindelig anstaltsanbringelse.

Foranstaltningen fastsættes derfor som en særlig foranstaltning overfor psykisk syge lovovertrædere, jf. kriminallovens § 156.

Retten har efter oplysningerne i retspsykiatrisk udtalelse af den 30. juli 2023 lagt til grund, at tiltalte opfylder de lægelige betingelser, og at det for at forebygge nye lovovertrædelser er nødvendigt at anvende denne foranstaltning.

Retten følger derfor anklagemyndighedens påstand om en behandlingsdom som fastsat nedenfor.

Der fastsættes ikke nogen længstetid for foranstaltningen, jf. kriminallovens § 158, stk. 2, da tiltalte er fundet skyldig i overtrædelse af § 98 trusler.

Efter oplysningerne om at tiltalte stadig er bruger af hash findes betingelserne om misbrugsbehandling tilstede. Retten lagde vægt på, at hash er forbudt i Grønland, samt da efter retslægerådets vurdering kan forværre tiltaltes psykosesygdom.

Efter retsplejelovens § 480, stk. 1 betaler statskassen sagens omkostninger.

Thi kendes for ret:

T idømmes behandling på psykiatrisk hospital i Grønland eller under tilsyn deraf, således at den behandlende læge skal være bemyndiget til efter nærmere aftale med overlægen ved psykiatrisk afdeling på Dronning Ingrid's Hospital i Nuuk og kriminalforsorgen at træffe bestemmelse om udskrivning via psykiatrisk afdeling på Dronning Ingrid's Hospital, samt under udskrivning tillige under tilsyn af kriminalforsorgen. Den behandlende læge skal endvidere i samråd med kriminalforsorgen være bemyndiget til at træffe bestemmelse om genindlæggelse på hospital i Grønland.

T skal undergive sig lægelig godkendt afvænningsbehandling mod misbrug af narkotika eller lignende stoffer.

For foranstaltningen fastsættes ingen længste tid.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Virna Kromann
Kredsdommer

Den 25. april 2024 kl. 09.00 holdt Sermersooq Kredsret offentligt retsmøde i retsbygningen. Kredsdommer Virna Kromann behandlede sagen.

[...] og [...] var domsmænd.

[...] var tolk.

Reglerne i retsplejelovens § 42 og § 52, stk. 2 er overholdt.

Rettens nr. 1165/2022
Politiets nr. RA-2021-1300205-1

Anklagemyndigheden
mod
T
cpr-nummer [...] 1974

[...]

T forklarede på dansk blandt andet, at [...] er min mailadresse. Jeg har sendt dem, dengang var jeg helt nede i kulkælderens jeg vidste ikke hvad jeg skal gøre. Andre mennesker har blandet sig over pengene. Jeg skrev mails til, når du nævner det husker jeg at jeg sendte mails til politiet i Nuuk, fordi når ingen svarer så bliver jeg sur. X3 er min niece. X4 er tidligere kommunefoged i [...]. X2 er [...] i Nuuk. Var sur på det mennesker, var sur hele tiden i mere end 5 år. Sendte mailene fordi jeg var sur og ønskede svar.

[...] er mailen angående X8 min familie gjorde nar ad ham. Det kan jeg huske at have sendt. Bilag 12A, forhold 1, husker at have sendt mailen. Jeg fik jo ikke nogen svar, udover at jeg har sendt flere mails, så jeg følte mig utilpas og dårlig og blev sur. Husker ikke hvordan det menes med at gå efter hans familie.

Forhold 3.

Mail af den 20. juni 2021, den kan jeg huske nu, "jeg dræber dig sgu" dengang ved jeg måske ikke hvorfor jeg skrev, jeg var sur på det hele.

Husker ikke hvorfor han har billede af X2 i sin Facebook profil.

Jeg har sendt flere mails fordi jeg var sur og træt af systemet.

Fik aldrig svar angående mor. Husker ikke rigtigt at have brugt ordene dræbe.

Anklageren fremviste bilag 12A, mail af den 18. juni 2021, har skrevet det. Husker ikke om X2 var en fjende.

Mail af 16. juni 2021, dengang søgte jeg måske svar vedrørende vores afdøde mor.

Er klar over at når man skriver at man vil gå efter familien, så kan man blive bange.

[...]

Sagen sluttet.

Retten hævet kl. 10.54

Virna Kromann
Kredsdommer